



T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 15445
Tarih : 25.11.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 25/11/2021 16:19
Sayı: E-120.10-
0918872



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kadınlar iktidarın toplumsal cinsiyet eşitliğini reddeden politikaları ve LGBT+'lar aleyhine cinsiyetçi ayrımcı politikaları sonucu artan kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri ile 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü'nü karşılamaktadır. Kadın cinayetleri ve trans cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddetin önlenmesi, LGBT+'lara yönelik ayrımcılığın ve şiddetin son bulması, toplumsal cinsiyet eşitlikçi politikaların uygulanması, siyasette kadınların eşit temsili anlamına gelen eş başkanlık sisteminin kriminalize edilmesine son verilmesi, kadına yönelik şiddet konusunda sistematik bir veri tabanının oluşturulması, cezasızlık politikalarına son verilerek "erkek adalet değil gerçek adaletin" sağlanması, kadına karşı şiddet ile mücadele alanında bütüncül, eş güdümlü ve etkili işbirliği içeren politikaların hayata geçirilmesi, İstanbul Sözleşmesinden çekilme kararının geri alınarak sözleşmeden doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesi ve çalışma yaşamının en önemli sorunlarından biri olan şiddet ve tacizin önlenmesine yönelik olarak Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) 21 Haziran 2019 tarihinde uluslararası standartları içeren ve şiddet ve tacize odaklanan ilk uluslararası sözleşme niteliği taşıyan 190 sayılı Şiddet ve Taciz Sözleşmesini hızla onaylayarak etkin bir biçimde uygulanması amacıyla Anayasa'nın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereğini arz ve talep ederiz.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ
İzmir Milletvekili

ÖZET GEREKÇE

OECD ülkeleri içinde kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri sıralamasında birinci durumda olan, 2020 Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi'nde 153 ülke arasında 130. sırada yer alan Türkiye'de kadına yönelik şiddet en önemli insan hakkı ihlallerinden ve ayrımcılıklarından biri olarak varlığını sürdürmeye devam etmektedir. Tek bir erkeğin kararıyla kadınların, LGBT+ların yaşam güvencesi ve eşit haklara erişiminin teminatı olan İstanbul Sözleşmesi'nden çıkma kararı tam da kadınların uğradığı ayrımcılığın temelinde yatan patriarkaya işaret etmektedir. Kız çocuklarının evlilik adı altında cinsel istismarı da hükümet tarafından çıkarılan yasalarla normalleştirilmeye, kadınların nafaka hakkı gasp edilmeye çalışılmaktadır. Türkiye'de erkek şiddetinin resmi istatistikleri tutulmamakta ya da kamuoyu ile paylaşılmamaktadır ancak BİANET, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu gibi kurumların tuttuğu çetelelerde İstanbul Sözleşmesi'nden çıkma kararının erkek şiddetini cesaretlendirdiği, kadınlara, LGBT+'lara yönelik ayrımcılık, şiddet ve cinsel suçların artmakta olduğu görülmektedir. Kadın eylemlerinde kolluk tarafından kadınlara uygulanan şiddet, cezaevlerinde çıplak arama uygulamaları, kadınlara yönelik cinsel saldırı şikayetleri devlet eliyle kadına yönelik şiddetin boyutlarına işaret etmektedir. Pandemi ile birlikte derinleşen yoksulluk kadınları vurmuş, kadınlar ekonomik şiddete daha yoğun şekilde maruz kalırken ev içerisinde ve çalışma yaşamında kadınların karşılaştıkları fiziki, duygusal ve ekonomik şiddet ve tacizin boyutları da büyümüştür. Çalışma yaşamında şiddet ve tacize karşı ILO C190 Sözleşmesi Türkiye'de hala uygulanmamaktadır.

Kadına karşı işlenen suçların üzerine etkili şekilde gidilmemesi, LGBT+'ların kriminalize edilmesi, nefret söylemi, erkek şiddeti, cinsel taciz ve cinsel saldırı dosyalarında etkin bir soruşturma yürütülmemesi, cezasızlık politikaları ile erkek failler cesaretlendirilmeye devam edilmektedir. Özellikle ekonomik açıdan bağımsız olmayan ve herhangi bir sosyal güvence ve hak olarak sosyal destek sağlanmayan milyonlarca kadın ekonomik kriz ve yoksulluk koşullarında her türlü şiddet riski altında olduğu bilinmelidir. Uluslararası Ev İşçileri Federasyonu (IDWF) ev işçileri için işyeri denen yerin işverenin kamuya kapalı, izole, özel mülkü olmasından kaynaklı şiddetin biçimlerinin çeşitlendiğine dikkat çekmektedir. Ev işçileri, zorla borçlandırılmış çalışma, tecavüz ve cinayet gibi şiddetin en uç örneklerini yaşarken göçmen bir ev işçisi olmak bu durumu daha da katmerleştirmektedir.

İstanbul'da Başak Cengiz tanımadığı bir erkek tarafından samuray kılıcı ile, Ordu'da Selime Pişkin çocuklarının gözü önünde ayrılmak istediği İbrahim Pişkin tarafından minibüsle ezilip ardından tekmelenerek, Batman'da Sultan Karabulut'un defalarca 'beni öldürecek' diyerek,

emniyete şikâyetle bulunduğu Doğan Demir tarafından, Kayseri’de Şahinder Karakulak babası Basri Karakulak tarafından, Malatya’da Nursel Taşkın hakkında uzaklaştırma kararı bulunan İrfan Taşkın tarafından, İstanbul’da Habip Başar tarafından öldürölüp su kuyusuna atılan Neslihan Batur sadece 2021 Kasım ayında katledilen kadınlardan sadece bazılarıdır.

Şiddetin önüne geçmek, kadınların, LGBT+’ların yaşam hakkını güvence altına almak devletin sorumluluğundadır.

Sonuç olarak; kadın cinayetleri, trans cinayetleri başta olmak üzere kadınlara ve LGBT+’lara yönelik her türlü şiddetin önlenmesi, toplumsal cinsiyet eşitlikçi politikaların izlenmesi, siyasette kadınların eşit temsili anlamına gelen eş başkanlık sisteminin kriminalize edilmesine son verilmesi, kadına yönelik şiddet konusunda sistematik bir veri tabanının oluşturulması, cezasızlık politikalarına son verilerek “erkek adalet değil gerçek adaletin” sağlanması, kadına karşı şiddet ile mücadele alanında bütüncül, eş güdümlü ve etkili işbirliği içeren politikaların hayata geçirilmesi, İstanbul Sözleşmesinden çekilme kararının geri alınarak sözleşmeden doğan yükümlölüklerin yerine getirilmesi ve çalışma yaşamının en önemli sorunlarından biri olan şiddet ve tacizin önlenmesine yönelik olarak ILO 190 sayılı Şiddet ve Taciz Sözleşmesini hızla onaylayarak etkin bir biçimde uygulanması noktasında bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

GENEL GEREKÇE

OECD ülkeleri içinde kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri sıralamasında birinci durumda olan, 2020 Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi'nde 153 ülke arasında 130. sırada yer alan Türkiye'de kadına yönelik şiddet en önemli insan hakkı ihlallerinden ve ayrımcılıklarından biri olarak varlığını sürdürmeye devam etmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin erkek egemen patriarkal sistemden beslenerek hükmünü sürdürmesi iktidar eliyle desteklenmektedir. Tek bir erkeğin kararıyla kadınların, LGBT+ ların yaşam güvencesi ve eşit haklara erişiminin teminatı olan İstanbul Sözleşmesi'nden çıkma kararı tam da kadınların uğradığı ayrımcılığın temelinde yatan patriarkaya işaret etmektedir. Kız çocuklarının evlilik adı altında cinsel istismarı da hükümet tarafından çıkarılan yasalarla normalleştirmeye, nafaka hakkı gasp edilmeye çalışılmaktadır.

Türkiye'de erkek şiddetinin resmi istatistikleri tutulmamakta ya da kamuoyu ile paylaşılmamaktadır ancak BİANET, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu gibi kurumların tuttuğu çetelelerde İstanbul Sözleşmesi'nden çıkma kararının erkek şiddetini cesaretlendirdiği, kadınlara, LGBT+'lara yönelik ayrımcılık, şiddet ve cinsel suçların artmakta olduğu görülmektedir. Kadın eylemlerinde kolluk tarafından kadınlara uygulanan şiddet, cezaevlerinde çıplak arama uygulamaları, kadınlara yönelik cinsel saldırı şikayetleri devlet eliyle kadına yönelik şiddetin boyutlarına işaret etmektedir.

Pandemi ile birlikte derinleşen yoksulluk kadınları vurmuş, kadınlar ekonomik şiddete daha yoğun şekilde maruz kalırken ev içerisinde ve çalışma yaşamında kadınların karşılaştıkları fiziki, duygusal ve ekonomik şiddet ve tacizin boyutları da büyümüştür. Çalışma yaşamında şiddet ve tacize karşı ILOC190 sözleşmesi Türkiye'de hala uygulanmamaktadır. Türkiye'de cinsiyetçi politikalar, erkek adalet, ayrımcı, kadın düşmanı söylemler, erkek şiddetine, istismara, kadın cinayetlerine zemin hazırlamaktadır. Kadına karşı işlenen suçların üzerine etkili şekilde gidilmemesi, LGBT+'ların keriminize edilmesi, nefret söylemi, erkek şiddeti, cinsel taciz ve cinsel saldırı dosyalarında etkin bir soruşturma yürütülmemesi, cezasızlık politikaları ile erkek failler yargı eliyle cesaretlendirilmeye devam edilmektedir. Aynı zamanda, toplumsal cinsiyet eşitliğini kabul etmeyen, kadınlara ve LGBT+'lara yönelik ayrımcı ve nefret diline başvurmaktan geri durmayan bir kuruma, Diyanet İşleri Başkanlığına "kadına yönelik şiddetle mücadelede" başat rol verilmesi hükümetin erkek şiddetine çözüm

retme niyetinin olmadığını bir kez daha teyit etmektedir. Diyanetin bütçesi artarken, kadına yönelik Şiddeti önlemekle ve kadınları korumakla sorumlu kurumların bütçeleri azaltılmakta, kadınları Şiddete karşı koruyacak, Şiddeti önleyecek mekanizmalar ortadan kaldırılmaktadır.

Özellikle ekonomik kriz, pandemi ve derinleşen yoksulluk erkeğe, aileye bağımlı kılınan kadınlar için çok zor yaşam koŐullarına yol açtığı bilinmektedir. Ekonomik açıdan bağımsız olmayan ve herhangi bir sosyal güvence ve hak olarak sosyal destek sağlanmayan milyonlarca kadın ekonomik kriz ve yoksulluk koşullarında her türlü Şiddet riski altında olduğu bilinmelidir. WIEGO “Şiddet ve Kayıt dıŐı çalışma” adlı bildirisinde, ev eksenli üretimde çalıŐan kadınların çalıŐtıđı firmalarla ara buluculuk yapan kiŐilerin kadınlara ödeme yapmaması sonucunda maruz kaldığı ekonomik Şiddetin yanı sıra ücretini alamayan kadınların bir de hane halkından erkeklerin fiziksel Şiddetine uğradığını belirtiyor. Uluslararası Ev İŞçileri Federasyonu (IDWF) ise ev işçileri için işyeri denen yerin iŐverenine kamuya kapalı, izole, özel mlk olmasından kaynaklı Şiddetin biçimlerinin çeşitlendiğine dikkat çekmektedir. Ev işçileri, zorla borlandırılmıŐ çalışma, tecavüz ve cinayet gibi Şiddetin en u örneklerini yaşarken göçmen bir ev işçisi olmak bu durumu daha da katmerleştirmektedir. Nitekim AKP milletvekilinin evinde, milletvekilinin silahıyla Őüpheli Şekilde l bulunan ev işçisi Nadira Kadirova’nın ailesi 1.5 yıldır adalet aramaktadır. Nadira Kadirova’nın 25 Eylül 2019’da yaŐamını yitirmesinin ardından verilen “takipsizlik” kararına 5 Mart 2020’de AYM’ye itiraz edilmesine rağmen 17 aydır AYM’den cevap gelmemiŐtir. Ayrıca Nadira Kadirova’nın ev iŐyerinde yaŐamını yitiren bir iŐçi olduğu halde SGK eliyle yaŐanan “iş kazası” ve sosyal güvenlik açısından maruz kalınan ihlaller nedeniyle de hukuki süreçler de iŐletilmemiŐtir.

İstanbul’da Başak Cengiz tanımadığı bir erkek tarafından samuray kılıcı ile, Ordu’da Selime Pişkin ayrılmak istediği İbrahim Pişkin tarafından çocuklarının gözü önünde minibüsle ezilip ardından tekmelenerek, Batman’da Sultan Karabulut’un defalarca ‘beni öldürecek’ diyerek, emniyete Őikayette bulunduğu dini nikahla birlikte olduğu Doğan Demir tarafından, Erzurum’da Zeynep U. Muhammet Y. Tarafından bıçakla saldırılarak, İstanbul’da Tuğe Demiryaran Turan Demiryaran tarafından, Kayseri’de Şahinder Karakulak babası Basri Karakulak tarafından, Hatay’da Sanem K. H.K. tarafından, Bartın’da Azize G., barıŐma teklifini reddettiği Ercan . Tarafından, Malatya’da Nursel Taşkın hakkında uzaklaştırma kararı bulunan İrfan Taşkın tarafından, Gülsüm YarıŐ boŐandıđı Sedat KalındaŐ tarafından, Hanife Demirci boŐanma aŐamasında olduğu kocası Satı Mehmet Demirci tarafından, Sanem Kafalı Harun Kafalı tarafından eŐarpla boğularak, İstanbul’da Habip Başar tarafından

öldürölüp su kuyusuna atılan Neslihan Batur sadece 2021 Kasım ayında katledilen kadınlardan sadece bazılarıdır.

Şiddetin önüne geçmek, kadınların,LGBT+’ların yaşam hakkını güvence altına almak devletin sorumluluğundadır. Bu ülkedeki her kadının talebi toplumsal cinsiyet eşitliğine kavuşmak, güvenli yaşamak, insana yakışır şekilde hayatını sürdürebilmektir. Kadınlar yaşamak istiyorlar. Yargıtay tarafından cezası onanan Çilem Doğan ve Bursa’da öz savunma hakkını kullandığı için hapis cezasına çarptırılan Gülderen Yeşildağ için eylemde olan kadınlar, “Erkek adalet değil, gerçek adalet” diyerek istismara maruz kalmanın engellenmesi, cinsel saldırıların önüne geçilmesi, çocuk evlilikleri ya da pek çok kadın üzerindeki yaşlı, çocuk, hasta bakımı gibi iş yüklerinin kaldırılması, LGBTİ+ ların üzerindeki şiddet, cinayet, nefret suçlarının bir an önce ortadan kalkması, İstanbul Sözleşmesi’nin uygulanması, ILOC190’ın uygulanması, 6284 sayılı Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’un hayata geçirilmesi talepleri ile her yerde dayanışma ve mücadele ruhuyla sokaklarda kolluk kuvvetlerince uygulanan şiddete rağmen ilgili kurum ve kuruluşlara görevlerini hatırlatmaktadırlar.

Sonuç olarak; kadın cinayetleri, trans cinayetleri başta olmak üzere kadınlara ve LGBT+’lara yönelik her türlü şiddetin önlenmesi, toplumsal cinsiyet eşitlikçi politikaların izlenmesi, siyasette kadınların eşit temsili anlamına gelen eş başkanlık sisteminin kriminalize edilmesine son verilmesi, kadına yönelik şiddet konusunda sistematik bir veri tabanının oluşturulması, cezasızlık politikalarına son verilerek “erkek adalet değil gerçek adaletin” sağlanması, kadına karşı şiddet ile mücadele alanında bütüncül, eş güdümlü ve etkili işbirliği içeren politikaların hayata geçirilmesi, İstanbul Sözleşmesinden çekilme kararının geri alınarak sözleşmeden doğan yükümlölüklerin yerine getirilmesi ve çalışma yaşamının en önemli sorunlarından biri olan şiddet ve tacizin önlenmesine yönelik olarak ILO 190 sayılı Şiddet ve Taciz Sözleşmesini hızla onaylayarak etkin bir biçimde uygulanması noktasında bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Tham-
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	S. D. Ar
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	Çalın
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	Kelir.
5	HABİP EKSİK	IĞDIR	U. G.
6	SIDIK TAŞ	SIİRT	~
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	Wutur-
8	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	A. Ö. Önlü
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	H. K.
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Remziye
11	RIDVAN TURAN	MERSİN	R. Turan
12	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	A. K.
13	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Ö. Ö.
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	M. O. I.
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	E. A.
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	Z. Ö.
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	D. C. K.
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Ö.
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	M. Ç.
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	A. K.